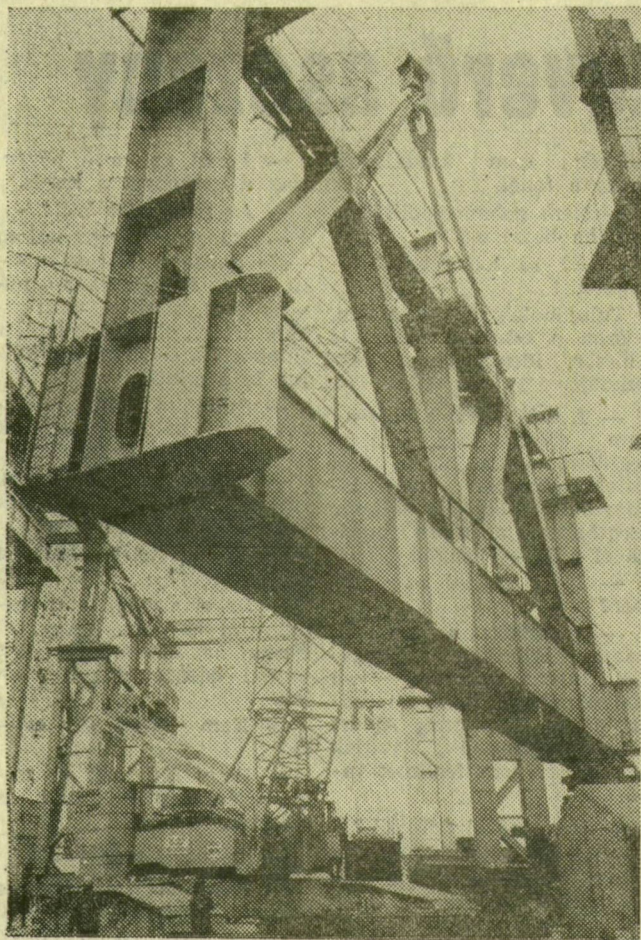

Dunaújvárosban, a Dunai Vasmű területén jó ütemben épül az új, konverteres acélmű, amely elkészülte után évente több mint egymillió tonna acélt fog előállítani. Most az építők a harminc méter magas oszlopok tetejére emelték a gyártócsarnok szízhétyven tonnás fő tartóelemét. A képen: Levegőben a súlyos teher. (MTI-fotó — KS)

Munka- védelem

Kedden ülést tartott a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége. Napirendi pontként a Kereskedelmi Berendezéseket és Gépeket Gyártó Vállalat munkavédelmi, illetve szociális tevékenységét elemezték. A vállalatnak az ország különböző részein öt gyára dolgozik. Mint az elnökségnek beszámoltak róla, a vállalatnál a múlt esztendőben csökkent a balesetek száma. A munkavédelmi oktatásokat szigorúan veszik, s javítják a munkavégzés feltételeit is.

Belföldre, külföldre

A Fővárosi Bórdíszműipari Vállalat január eleje óta a Fővárosi Kézműipari Vállalat keretében működik tovább. A tanács irányítás alatt álló bórdíszműipari ágazat összevonása lehetőséget ad nemcsak a hazai vásárlók jobb ellátására, hanem az export növelésére is.

A Csömöri úti központi üzemházba ebben az esztendőben telerögzítik a csatlakozó bórdíszműipari részlegeket.

Nők a vasút szolgálatában

Hogyan érvényesül a párt nőpolitikai határozata a MAV Szegedi Igazgatósága területén?

Hazánkban a MÁV a legnagyobb szolgáltató intézmény, a hozzá tartozó üzemekkel együtt. Sajátos helyzetéből adódóan a felszabadulás előtt szinte kizárólagosan férfiakat foglalkoztatott, s igen szűk körben, az adminisztratív munkakörben dolgoztak csak nők. Így volt ez a MAV Szegedi Igazgatóság több megyére kiterjedő területén is. A kép mára lényegesen megváltozott itt is. A nők ott vannak a kereskedelmi szakszolgálatban, az utazó személyzet sorában, a pénzügyek lebonyolításában, az anyaggazdálkodásban, az ipari tevékenységet folytató üzemekben, mint lakatosok, festők, esztorgályosok, az öntödében mint magkészítők. Ők végzik a vonatokat és a hivatali helyiségek takarítását. Betöltik a vezetői munkaköröket is, mint csoport- és osztályvezetők, és lényeges a szerepük a párt- és tömegszervezeti munkában.

Ezért érvényes ezen a területen az MSZMP KB 1970. évi nőpolitikai határozata, amelynek végrehajtásában esztendőről esztendőre haladtak előre. Ennek üteméről és a mai állapotokról tárgyalt legutóbbi ülésén a szegedi vasúti párt-végrehajtó bizottság, majd a magasabb testülete, pártbizottsága. A MAV Szegedi Igazgatóság területén a foglalkoztatottak 19 százaléka nő. Ugyanilyen arányi képviselnek a párttagok sorában, és létszámuk megfelelő a KISZ-ben és más tömegszervezetekben, választott tisztségekben is. A pártalapszervezetek vezetőségében 32-en, a pártbizottságban 11-en, a végrehajtó bizottságban kettőn kettőnek befelelős tisztséget.

Esztendő óta az a törekvés, hogy a férfiakéval egyenlő munkáért egyenlő bért kapjanak. Mára ez fokozatosan és differenciáltan valósult meg. Eltérések a szakképzettség, a szakmai gyakorlat különbözőségeiből erednek csak. Munkájuk megbecsülése a kitüntetétek arányában is mérhető. 1970-ben a kitüntettek 19, 1978-ben 32,4 százaléka nő. Lényegesen megváltozott mára a nők vezető, irányító munkakörbe helyezését gátló szemlélet is. Igazgatói, osz-

tályvezetői, szolgálati főnöki hatáskörben dolgozók között a nők aránya 1974-ben még nyolc, 1977-ben tizenkilenc százalékot képviselt. Ezzel párhuzamosan jellemző mutató, hogy emelkedett a nők szakmai és politikai képzettsége, sőt egy friss adat szerint a MAV Szegedi Igazgatóság területén a nők 36 százaléka vett részt állami oktatásban. Ez az arány 1978-tól 80-ig 56 százalékra emelkedik. Tanulási kedvük nagyobb a férfiakénál.

A lakásfelhasználási alaptól a nők részesedése 1975-ben még 12, 1977-ben 17 százalék volt. A vasúti csomópontokat képviselő városokban a MAV Szegedi Igazgatóság óvodai férőhelyek megvásárlására 1975-től 1978 végéig közel 3 millió forintot fordított. Területén kilenc üzemi konyha biztosít lehetőséget gyermekek és közvetlen családtagok étkeztetésére. Két rendelőintézetet és 19 üzemorvosi rendelőt vehetnek igénybe a nők és családtagjaik. Az üdültetésben, SZOT- és vasúti beutalóban részesült nők száma 1976-77-ben 838. Ez az össz dolgozók 33, illetve 35 százaléka. A szociális intézkedésekben különös gondot fordítanak a gyermekek egyedül nevelő vagy nagycsaládok női helyzetének javítására. Bölcsődéje ugyan még nincs a MAV-nak Szegeden, de ugyanakkor elérték, hogy minden vasutas dolgozó anya gyermeke óvodába járhat. A költségvetés közös vállalatával a MAV és a Szegedi Postaigazgatóság 200 férőhelyes óvoda építésére kötött megállapodást Szegeden, s várhatóan az idén megkezdik az építkezést.

Szociális ellátottságban általában jelentős a MAV Szegedi Igazgatóság területén az előrehaladás. Ilyen jellegű létesítményeket adtak át Makón, Békéscsabán, Kiskunfélegyházán, Szentesen, Vésztőn, s újabban éviítésébe kezdenek Baján, Szentesen és egyebütt. Gépesítéssel könyynyitették a takarítók, a táv-gépfűrés munkáját és az üzemi konyhákban dolgozókat. A munkahelyeken a szociális körülmények persze nem mindenütt kielégítőek még, például Szeged- és Rókus-ál-

lomásokon, Kecskeméten. A régi épületek nagysága és állapotja sok esetben gátló tényező a szociális jellegű bővítésre, korszerűsítésre. Az élet- és munkakörülmények javítása megköveteli például Rókus-állomáson, ahol ezret meghaladó a dolgozók létszáma, hogy új szociális létesítményt építsenek. Ez elkövetkezett a MAV Szegedi Igazgatóságnak, és megteremtő hozzá az anyagi feltételeket is.

Általános megállapítás: a párt- és a gazdasági munka szerves részének tekintik a MAV Szegedi Igazgatóság területén a nők élet- és munkakörülményeinek javítását. Az eddig elért eredményekre lehet építeni a jövőben mind bérügyi, szociális, kulturális és képzési feladatokat végrehajtására, mind a fizikai dolgozó nők munkakörülményeinek további megváltoztatásával, az MSZMP KB nőpolitikai határozatából adódó soros célkitűzések elérésével. Ezt szorgalmazza a Közelekedés- és Postaügyi Minisztérium is, az érdekelt szakszervezetekkel egyetértésben. Ezt tartja munkája egyik fontos részének az MSZMP szegedi vasúti bizottsága is.

Lódi Ferenc

Tiszafürednél tetőzött az árhullám

Do'goznak a jégtörők a Dunán

Elérte az áradás a Tisza közepő szakaszát, kedden, tegnap Tiszafürednél tetőzött a folyó 700 méteres vízszinttel, ami alig háromnegyed méterrel marad el az 1970-ben mért maximumtól. Tiszafüred fölött apad a folyó, így Tokajnál egy nap alatt csaknem egy méterrel csökkent a folyó vízszintje. Apadnak a mellékfolyók is. A vízügyi igazgatóságok másodfokú készültségben vi-gyázzák a Tiszát Tokaj és Tiszafüred között, valamint a Bodrogot, s első fokú készültséget tartanak a Tiszafüred-Csóngrád közötti szak-

A nyugalom légköre

Zavartalan, kiegyensúlyozott élet, béke, nyugalom. Ezek a fogalmak ötle-
lenek föl az emberben, s mert ilyen körülmények között voltaképpen csodálatos élni, ritkán beszélünk róla. A múlt emlékei — bárki beláthatja — nem nosztalgikus kesergéssel merülnek föl bennünk. Nem úgy fogalmazunk, hogy „hova lettek a rettegéssel teli, álmatlan éjszakák?"; hogy „hol vannak már azok a gyötrelmek, amikor nem tudtuk, holnapra lesz-e be-
tevé falat", vagy „hova lett az az idő, amikor még suttogva sem mertük kimondani a véleményünket." Ehelyett így beszélünk: volt olyan időszak is — túléltük —, s ez soha többé nem térhet vissza. A nyugalom légköre nem önmagától való. Ez volt és ez lesz a célunk. Politikából és emberi cselekvések sokaságából, egyetértésből és összefogásból, küzdelemből és tettvágyból fakad. S hogy a nyugalom légköre éltető erő, kedvtérítő és szárnycát adó, rendezett családi és közéletet formáló köze, ehhez nem férhet kétség. Mondom, keveset beszélünk erről, talán azért, mert tartunk tőle, hogy lelkesedés lesz belőle. S a lelkesedésnek sincs helye, hiszen a légkör tovább javítható.

Az elmélyült számvetés ma sokkal gyakoribb nálunk, mint egy évtizede volt. Ez is a politikából, a következetesebb vezetésből származik. S a beszámoltatás gyakran hoz felszínre hibákat, felelőtlen-séget, hozzá nem értést, felületességet is. Egy tanácskozáson azt hallottam egyik fel-szólalótól: „Túláságosan nyugodt, néhol ide-gestíttően magabiztos a légkör." Valaki más így válaszolt rá: „Nincs ok arra, hogy a hibák láttán pánikhangulat uralkodjon. Igaz, hogy lemaradtunk ebben meg abban, de az idegeskedés nem segít." Mindegyik véleményemmel egyet értem. Eppen ebből következik mondanivalóm lényege. A nyu-galom egy társadalom életében felbecsül-hetetlen érték. De a nyugalom az éoitó-munkában, a közéletben és a közszellem-ben nem a mozdulatlan, a belenyugvás, a túlzott elégedettség kifejezője. Magya-rán szólva: a nyugalom légkörében is le-hetnének néha nyughatatlanabbak...

Miért mondom ezt? Nincs más okom rá, mint az, hogy időként — belátom: kissé kajánul — a slágerhez hasonlítom néhány közéleti megnyilvánulásunkat, amikor una-lomig ismételt „magyarázatok" hangzanak el „megnyugtató" refrének, amelyek-nél nincs dallamuk, csak szövegük van, s ez a szöveg — tíz-tizenöt év óta hallva „le-lombozza" az ember kedélyvilágát. Beletö-rődést és „nyugi-állapotot", az erőfeszíté-sek értelmetlenségének érzetét táplálják az egyébként nagyon is világosan gondolkodó fejekben. Miért van ez? Miért tudunk fej-lődésünk ellenére is túlzott magabiztossá-gal „érvelni" olyan szövegekkel, amelyek egy évtizede még hitelesnek látszottak, jól-lehet akkor sem voltak azok. Túl általános megfogalmazás ez, tudom. De gondoljanak csak arra: mikor hallottak, olvastak elő-ször például a beruházásban részt ve-vő szervek együttműködésének hiányáról, az előkészítés elmaradásáról, a tervezés ál-modozásairól és így tovább. Igaztalan lennék, ha azt állítanám: nincs fejlődés. De tizen-öt éve visszatérő megállapítások ezek. Nem a gének tehetnek róla, hogy „öröklődik" a lassúság, a kényelem, a tehetetlenség! Nem biológiai, még csak nem is politikai okai vannak ennek. Azt hiszem, ma még sokan félreértik a nyugodt légkör fogalmát ha-zánkban. Higgyék el — hiszen végigéltem a felszabadult ország harminchárom évét — nem vagyok híve a kapkodást szülő ide-geskedésnek, a fenyegetéstől és az „elbá-nástól" terhes légkörnek. De a fegyvelem-nek, az előrelátásnak, a felelősségnek igen. Márpedig ezeken áll vagy bukik a tervek megvalósulása, fejlődésünk minden mozza-nata.

Példákat vár az olvasó, nos hát ne fu-karkodjunk velük. „A beruházáshoz csak

ígéret van, fedezet nincs." „Az építkezés-hez meg van a pénz, de még nincs építési terület, a terv sem kész." „Az üzemszerve-zéshez — a határozat szellemében — idő-ben elkészült az intézkedési terv. (Négy éve!) Végrehajtására még nem került sor." „Az átlagtermés elismerésre méltó, de szá-mon tartja-e valaki, hogy mennyiért ter-melünk...?" „A hatékonyság növekedése lassú, a termékszerkezet átalakításában is lemaradás tapasztalható." „Helytelenül, még mindig a munkhelyek száma nő, ahe-lyett, hogy előrelátással, ésszerű szervezé-sel a gazdaságosság fokozását segítenék elő." „Igaz, hogy a takarékoság nem egy évre szóló program, de azért ennyire nem kellene megfélekedni róla." „Furcsa, de még mindig azok a vállalatok járnak jól, amelyek rosszul gazdálkodnak — és nem fordítva." „Baj van a szemlélettel." (Pedig a képességgel, az akarattal és a fegyvelem-mel van baj!) De miért folytatnánk to-vább? Az idézett mondatokat nem én fo-galmaztam. Különböző értekezleteken je-gyeztem föl őket — nem először, és tartok tőle: nem is utoljára.

Hiszem, hogy nem vagyok türelmetle-nebb a megengedhetőnél, s izgalomban sem becsülöm le a bajoknál sokkal na-gyobb sikereinket. De — már elnézést a hasonlatért —, ha a könnyűzenétől elvár-juk, hogy állandóan megújodjon, akkor a társadalmi gazdasági életben mennyivel szívesebben hallanánk új slágerek új ref-rénjeit... Még akkor is, ha minduntalan visszatérne a „dal" mélységesen igaz sora: „Nem lehet mindent egyszerre megoldani."

A nyugalom légköre társadalmunkhoz, ily módon emberekhez kapcsolódik. Sze-rem a tettekre készítő, nyugalmas légkört. De fázom tőle, ha bárhol azt hallom egy-egy fejlődésünkkel együtt járó, újabb el-lentmondás feltárásakor, hogy „van erre határozat. Csak végre kell hajtani". És hány olyan határozat van, amit végre kel-lene hajtani? Úgy látszik: a hivatkozás ön-magában nem viszi előre közös dolgainkat. A tettek igen. A következetes számokérés igen. Nem vitatom: jobb, ha a belső kény-szer, az önbecsülés serkent tisztességes munkára, s ez ügyben — általában — nem is lehet hiányérzetünk. „Rosszalkodásaink" miatt azonban úgy érzem, túlságosan ko-molyan vettük a szólás-mondást, miszerint nem a hegedűt, hanem a primást kell cse-rélni, ha hamisan szól a muzsika. Külön-böző szinteken cseréltük eleget. Alig jut eszébe valakinek, hogy a hegedű is lehet rossz, korhadt, lelkevesztett. S mert a hangszer a zenében az eszköz szerepét tölti be, bizonyára érthető, hogy módszerekre, munkastílusra, begyűpösödött szokásokra, megmerevedett vezetési szisztémákra gon-dolok, amelyek igencsak kínálnak alkalmat az elmélyültebb gondolkodásra, az útkere-sésre és a megoldásokra.

Van példa a jóra, fülön is csípjük, próbáljuk elhínteni magvait. De so-kakban fölmerül a kérdés: ki figyel oda? Mintha csak nyugati tapasztalatcs-reken, a tengerentúlon lehetne fölszívní magunkba valami jót, hasznosíthatót. De hiszen a szomszéd gyárat, a két utcával odébb működő intézmény belső életét sem ismerik sokan. S ha hallanak róla: hogyan szerveznek, miként irányítanak, hogyan hasznosítják a közösség bölcsességét, ho-gyan teremtenek alapot a munkafegyvelem-hez, fitymálva legyintnek: „reklámozdál-önmagukat". Pedig „csak" példát mutat-nak, követhető.

A nyugalom légköre erjesztő légkör. Bi-zalmat, jogos büszkeséget, elégedett érzést kelt. Ebben a közegben érdemes is, kell is nyughatatlanabbnak lenni a hibák, a visz-szatérő refrének ellen, hiszen az önelégült-ség fékező erő. Itthon vagyunk. Voltaire azt írta: „Csak az van otthon, aki változ-tatni akar..."

LELE BÉLA

Magyar— belga megbeszélés

Kedden a Kulturális Kapcsolatok Intézetében megkezdődött a magyar—belga kulturális vegyes bizottság VII. ülésszaka.

A tárgyalásokra Jean Carlier oktatási és kulturális minisztériumi főigazgató vezetésével öttagú belga delegáció érkezett hazánkba. A magyar tárgyaló csoport munkáját pedig Meruk Vilmos, a KKI elnökhelyettese irányítja.

A megbeszéléseken áttekintik a kétoldalú kapcsolatok alakulását, és tárgyalnak az 1979—81-re szóló magyar—belga csereprogramról.

(MTI)